

**Missale Romanum nuper impressum cu[m] o[mn]ibus alijs
missis**

Venetijs, 27. Okt. 1501

Jn sa[n]cti nicolai de tolle[n]tino [con]fessoris ordis heremuta[rum] s[an]cti
augustini Jntroi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70304](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70304)

tui bono iugiter odore pasca-
tur. Per eundem dominum
nostrum. **In facti nicolai de
tollentino p[ro]fessionis ordi[n]e here-
mitaz[is] s[an]cti augustin[us]. Introit.**

Edit d[omi]n[us] c[on]fessiones
s[an]cto suo: et excelsio in
verbo gl[ori]e: de omni
corde suo laudavit
d[omi]n[um]: et dilexit e[um]: qui fecit illu[s].

Ps. Bonu[m] e[st] c[on]fiteri d[omi]no: et psal-
lere noi[t]i tuo altissime. **Ps.** Gloria.

Omnipotens deus:
ut ecclesia tua que in fine se-
culorum ineffabili providen-
tia: beati nicolai confessoris
tui: virtutum et miraculorum
magnitudine corruscat: ipsi-
meritis et intercessio[n]e elimina-
tis erroribus: perpetua pace
ac unitate letetur. **Per. Lc[on]o**

Omnipotens **libri sapientie**
deus et hominibus: cui-
us memoria in benedictione e[st].
Simile illu[m] fecit in gl[ori]a sc[ilicet]
et magnificavit e[um] in timore
inimicorum et in v[er]bis suis mon-
stra placavit. Glorificavit e[um]
in p[re]spectu regu[m]: et vixit illu[s]
coram p[ro]p[ri]o suo: et ostendit illi
gl[ori]am sua[m]. In fide et lenitate
ip[s]us sanctum fecit illu[m]: et ele-
git e[um] ex omni carne. Audi-
vit enim vocem ip[s]ius: et indu-
xit illum in nube. Et dedit il-

li cor ad precepta: et legem vi-
te et discipline. **Grad.** In le-
ge d[omi]ni fuit voluntas eius: die ac
nocte. **P.** Predicans preceptum
d[omi]ni: constitutus est in m[en]te s[an]cto
ei. **Alia.** **V.** Sic nicolaus augu-
stini patris vestigia servas: mi-
raculis clarus possidet celestia
regna. **Sequentia d[omi]ni nicolai**

Tibi x[riste] **lai tollentino,**
redemptor[is] nostro vero sal-
uator[is]: sit laus et gloria. **M**ibi no-
stro pio duci: et totius mundi lu-
ci: plaudat omnis spiritus. **M**e
christe celum p[re]dicet: terraq[ue] lau-
des replicet: in nicolai canticis.

Nazareth sine seculorum: vite ducet:
et lumen moru[m]: nicolaum p[ro]vidisti
nicolaus verus frater: vere n[on]
bonus pater: hodie resp[er]ndit.

Pauper vere pauper christi: ve-
rus servus iesu christi: et confes-
sor optimus. **A**stus florens ta[m]
q[uam] lilium: lux et specimen fidei:
n[on] cunctarum lum[en] menti[um]. **S**a-
lus: lux et refugiu[m]: et morborum si-
mul o[mn]ium: curator eximi[us]. **C**e-
ci vident: claudi pergunt: in x[ristu]m
dus mala mergunt: p[ro]p[ri] per hunc
celibem. **H**audiunt surdi: muti
santur: mortui surgunt et letant[ur]:
hoc divino munere. **O**mnes gen-
tes accurrite: et deuota mente
querite: ex hoc fonte remediuz.
Ite p[ro]p[ri] sim ul querite: et queret[ur]
do iardescite: nicolai laudibus.

Nicolai

Ille noster est patronus: pius pater pastor bonus & pietatis: formula. **I**lle noster est protector: gloriosus: & effertor: per cuncta pericula. **N**icolae pastor bone: dulcis pater & patronus: in christo uiuentius. **T**u nos rege: nos governa: ducens tecum ad eternam: paradisi gaudia: amen. **Sequentia sancti euangelij secundum mattheum.**
In illo tempore: Dixit simon petrus ad iesum: Ecce nos reliquimus oia: & secuti sumus te. Quid ergo erit nobis? Iesus autem dixit illis: Amen dico uobis: qui secuti estis me: in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue: sedebit & uos super sedes duodecim: iudicantes duodecim tribus israel. **E**t ois qui reliquerit domum: uel fratres: aut sorores: aut patrem: aut matrem: aut uxorem: aut filios: aut agros: propter nomen meum: centuplum accipiet: & uitam eternam possidebit.
Offer. Retent omnes qui sperant in te domine: quoniam tu benedixisti iusto: scuto bone voluntatis tue coronasti eum. **Secre.**
T gratia tibi sint: que pro sancti nicolai ueneratione offerimus munera ois deus: quos: ut pietatis: & religionis sue: nos facias amatores. **Per.**

Ps. In fide: & lenitate ipsius magnificauit dominus sanctum suum: & nomen eius requirit a generatione in generationes. **Postco.**
Populum tuum domine que cumpsumus sacramenta custodiant: & qui sancti nicolai confessoris tui iugiter implorant auxilium: petitionum suarum salutare consequantur effectum. **Per.**
Benedictio patris sancti nicolai de tollentino ordinis heremitarum sancti augustini. Completa missa maiori fit: & in aliquibus uero locis post uespas prout superioribus monasterij: uel prelati illius ecclesie uidebit expedire: pulsata campanella ter: congregatis fratribus: sic cedat processionaliter ad panem benedicendum. **Q**uod procedit ad panem benedicendum: in primis ceroforarij: deinde subdiaconus cum cruce: & sacerdos cum pluuiali & diaconus idem: sacerdotes uero cum coctis: seu suppellicijs eorum: seu feres cum cappis nigribus: & bini incedant processionaliter: & cantent hunc hymnum sequentem in tono. **Te**
Tecanunt (queat laus. omnes nicolae gentes: te pro patres simul atque matres: uocete colunt pueri canora: uotum solunt. **O**fferunt ceci: resonantque muti: quos tua cunctos: ope libe-

raſti: mira decātāt tua facta clau
di: laude penni. **R.** ruti p te ma
ris & periculis: quosq; tu mor
bis varijs grauatōs: mille sana
ſti tua magna cūcti dona fatent.

Q. uosq; vexatos bonus expia
ſti demonū dira feritate: quosq;
cōſequi ruruſum: veteris dedisti:
lumia vite. **M.** agne celeſtis ha
bitator: aule: magne cui tantū tri
buit ſupn^o: poſſe quē tātū domi
nator: alti: auxit olympi. **P.** aus
patri ſūmo genitoq; ſemp: q; q;
procedit deus: ex vtroq; ſpirit^o
ſanctus deus vnus idem: laus ſi
bi ſemper. Amen. **Cum autēz**
peruenerint ad locū: tunc ſub
diaconus incipiet cātare epi
ſtolam. Lectio libri regum.

In diebus illis. Factus
eſt ſermo dñi ad heliam
teſbitē dicēs. **folio. 32. Victa**
epiſtola cātōres vero ſcriptāt.

R. Comeditis carnes: & ſatura
bimini panibus. Iſte eſt panis
quē dedit vobis dominus ad ve
ſcendū. **R.** Mō moyses dedit vo
bis panem de celo: ſed p̄ meus
dat vobis panem de celo verus.
Iſte. **Interim diaconus accu**
pit benedictionē: & p̄pleto R
cantat euangelium ſm ioānē
Abijt ieſus trās mare galilee
folio. 45. Completo vero cā
tores cantant. R. Reſpexit he
lias ad caput ſuū ſubcinericium

panē: qui ſurgens comedit: & bi
bit. Et ambulauit in fortitudine
cibi illius: vſq; ad montem dei.

R. Siquis māducauerit ex hoc
pane: viuet in eternum. Et. **202**
Dñs vobiscum. Oremus

Omine ieſu chriſte: q
benedixiſti quinq; pa
nes in deſerto: multiplica ſup
fideles tuos miſericordiā tue
pietatis: quē admodūz feciſti
cum patribus noſtris: in tua
miſericordia ſperantibus: &
bene **+** dicere & ſancti **+** fica
re digneris hanc creaturam
panis: quam ad ſubditorū fi
delium tribuiſti: quatenus a
quocunq; ſumptus fuerit be
ne **+** dictionis tue opulenta
repleatur: & gratiarū actione
pte in viſceribus ipſoz ſancti
ficeſ. **Per chriſtū. Oremus**

Omine ſancte p̄ om
nipotens ſempiternē d
eus qui per potentiā tuam pa
nem iſtū: in forma viſibili tri
buiſti: & magnitudinis largi
tatis tue humanis vſib^o ema
nare de ſegetē iuſſiſti: te ſup
pliciter exoramus: vt hūc pa
nem: quem negligētia noſtra
polluit: ſancti ſpiritus gr̄a ad
mundiciam reuocet: & ſancti
+ ficet: mundet: ac purificet
vt turpitudine callidi hoſt^o ab
ſcedat: ac familie tue p̄ceps

Benedictio panis

cum benedictione comestibi-
lis tribuatur: et comedentium
mundentur corda: et corpora
ipsorum: per tuam gratiam
sanctificentur. Per christum.

Precamur deo. **O**remus.
Domine deus tue pietatis
clementiam: ut panem istum
celestibus dictioe sancti-
fices: et ita ex hoc fugare di-
gneris omnem diabolicam te-
pationis incursum: ut quicum-
que ex hoc comederit: totum vir-
tutis: et sanitatis dulcedine per-
fruat: et tibi sanctificatori:
ac saluatori omnium: gratias
cum gaudio et letitia agere
mereamur. Per christum dominum.

Tigitur deo. **O**remus.
Domine suppliciter depre-
camur: ut bene dicere et sancti-
ficare digneris hanc crea-
turam panis: et quicumque ex
eo gustauerit: per dilectionem
beati nicolai consequatur vi-
tam eternam: et extingue ab
omnibus digne sumentibus:
si quid veneni: si quid mortiferi
operationis fuerit: clementer
eos defende. Per christum.

Deus et pater. **O**remus.
domini nostri iesu christi
cuius verbo celi firmati sunt:
cui omnia subdita sunt: cui
omnis creatura obseruit: et po-
testas subiecta est: et metuit: et

expavescit: nos te ad auxilium
prouocamus: cuius audito
nomine serpens conuiescit:
draco fugit: silet vipera: et omnia
venenata: et adhuc fortia ani-
malia reptantia noxia terre-
tur: et omnes aduersae salutis
humane radices arefcunt: te
ergo domine suppliciter depre-
camur: ut bene dicere: et sancti-
ficare digneris hanc crea-
turam panis: ut quisquis ex
hoc comederit: per interces-
sionem beati nicolai vitam eter-
nam consequatur. Per christum.

Populum tuum domine. **O**remus.
quod sumpsimus sacramenta
custodiant: ut qui sancti nicolai
confessoris tui iugiter im-
plozant auxilium: salutarem
petitionum suarum consequan-
tur effectum. Per christum.
Complens omnibus asper-
gantur: et incensantur. Do-
stea sit distributio. Fratres vo-
bini et bini humiliter acce-
dant ad sacerdotem et cum de-
uotione suscipiant panem. Lat-
ci vero postea: et illum ponant
in aliquo pano lino mudo:
et cum reuerentia et deuotione
teneant: et quando quis misir-
matur: ponant parum in ali-
quo vase cum parum de aqua
et dicant quinque pater noster:
et aue maria: faciat aliquod

votum prout videbitur eis: & de illo per totum annu ministris omnibus infirmis cuiuscunq; infirmitatis no nisi semel sed plurico: vsq; duz liberantur. Interiz q; sit distributio in populo: presbri seu fratres cantant hymnum scilicet nicolar. Laudibus sumis celebrem omnes in tono vt queant laxis. prout habes in breuiario. postea antiphonaz eius. **N**icolaus verus christi pauper: virgo a deo electus: obedientiam iugiter seruans: heremitarum ordinem: signis & virtutibus decorauit. **Completa distributione sacerdos cantat alta voce.** **R.** Panes celi dedit eis alla. **A.** Panes angelorum manducauit homo all. **Gloria.** **R.** Educas panem de celo alla. **R.** Et vinum letificet cor hominis. **Domine** minus vobiscuz. **Oro.** **Q**uoniam qd opus deo: vt ecclesia tua que in fine seculorum ineffabili prouidentia: beati nicolai confessoris tui virtutum & miraculorum magnitudiue coruscat: ipsius meritis: & intercessione eliminatis erroribus perpetua pace ac vnitatem letetur. **Per.** **Cum maxima reuerentia tenebis hunc panem in domo: pro occurrentibus necessitatibus: tam ab oi-**

bus infirmitatibus q; etiam ab incendio ignis: & a fluctibus maris: appropriatus est & indies infinita miracula coruscat. Et ab eugenio papa quarto laudata fuit huiusmodi benedictio: propter miraculum virginis marie: que apparuit ei in infirmitate sua: prout habes in legenda. & sic multi infirmi a diuersis languoribus per totum mundum liberantur. **In prima translatione diui augustini doctoris eximij: ab yponia ad sardiniam que die vndecima mensis octobris occurrit dicitur.** **In**

11. oct.

Medio exterritus. ecclesie aperuit os eius & impleuit eum dominus spiritu sapientie & intellectus: stolam glorie induit eum. **B**onum est confiteri domino: & psallere nomini tuo altissime. **Gloria.** **Oro.** **D**eus omnium impartitor bonorum: qui hunc diem beati augustini confessoris tui atq; pontificis veneranda translatione iocundamus: que sumus: eius precibus gloriosis: nos de terrenis transferri ad consortia beatorum. **Per.** **Epistola.** **Lectionis libri sapientie. c. 50.** **E**cce sacerdos magnus qui iuua sua suffulsi domus